

Analytik Scott Foster: Eurasijské století už začalo

- CZ24 News | 13. září 2020

Spojené státy se v nejbližší době nevrátí do role motoru ekonomického růstu.

V roce 1997 Zbigniew Brzezinski napsal: „Eurasie je osovým superkontinentem...Je imperativem, aby nevznikl eurasijský vyzyvatel, který bude schopen dominovat Eurasii a také se stane výzvou Americe.“ Američtí stratégové jsou tím posedlí, uvádí svůj článek analytika Scott Foster.

Co když se nebude jednat o jednoho eurasijského vyzyvatele? Co když obchod a investice mezi různými mocenskými centry v oblasti od atlantického pobřeží Evropy až k západnímu Tichomoří prostě porostou více než celková ekonomická aktivita USA?

Foster si odpovídá: ve skutečnosti už k tomu došlo.

Podle posledních dat v roce 2019 tvořily USA celkem 25 % globálního HDP, ale jenom 15 % HDP na základě PPP neboli parity kupní síly. Eurasie činí 55 % globálního HDP a skoro 60 % v PPP. Nominálně jsou největšími ekonomikami Eurasie EU 21 %, Čína 16 %, Japonsko 9 %, ASEAN 4 % a Indie 3 %. V PPP jsou potom čísla následující: EU 13 %, Čína 20 %, Japonsko 4 %, ASEAN 6 % a Indie 8 %. Naznačuje to, že Indie, Čína a ASEAN jsou největšími trhy z hlediska příležitostí a potenciálu růstu.

Ruská a turecká ekonomika jsou o dost významnější z hlediska PPP než nominálně. Ruská ekonomika dosahuje jen dvou pětín německé, ale z hlediska PPP je stejně velká. Turecká se rovná méně než jedné pětině německé ekonomiky, ale je o půlku větší než německá v PPP. Podle autorových propočtů nemění na situaci nic ani skutečnost, že USA jsou členy reformované NAFTA pod názvem USMCA, kam patří Kanada a Mexiko. I tak je Eurasie silnější.

Foster dále ukazuje, že se Eurasie propojuje vnitřně. Příkladem je existence celkem 20 železničních tras mezi Evropou s Čínou, které dnes převážejí kargo. Díky dopadům pandemie došlo k nárůstu železničního karga mezi Evropou a Čínou, což jenom urychlilo existující trend. Železnice nahrazuje leteckou dopravu a přepravu přes moře.

Z nejrůznějších důvodů zavedly USA sankce už proti celkem 15 státům v Eurasii, což se projevuje na postavení dolaru. Jeho využití v oblasti investic je dnes v Eurasii spíš otázka pohodlnosti. Odpověď na sankce ze strany USA je postupná, ale dala se očekávat. Šanghajska organizace spolupráce, která sdružuje Čínu, Rusko, Kazachstán, Kyrgyzstán, Tádžikistán, Uzbekistán, Indii a Pákistán se nedávno rozhodla odstoupit od dolaru v oblasti vzájemného obchodu a investic. Upřednostní národní měny. Rusko a Čína jsou v rámci tohoto procesu nejdále, protože využívají dolar ve vzájemném obchodu jen v 50 % případů (dříve 90 %). Naopak svoje postavení v Eurasii upevnilo euro. Například firma Rosněft od roku 2019 obchoduje nové dohody v eurech.

Do nedávna byly USA místem příležitosti pro růst pro zbytek světa. Nyní tomu tak není díky protekcionismu a intervencím USA do ekonomik spojenců, nepřátel a dalších. Eurasie představuje svoji vlastní příležitost pro růst, jak ukazuje intenzita obchodování mezi EU a Čínou, ale také mezi EU a celým zbytkem Eurasie. Jde o obchody přesahující objemy obchodu s USA, píše Foster a ukazuje příklady.

Autor dále míní, že ať již vyhraje prezidentské volby v listopadu kdokoliv, USA se nestanou motorem ekonomického růstu. Namísto toho budou realizovat merkantilistickou politiku nahrazování importů. Ironií je, že jsou to Německo a Japonsko, kdo nyní může tvrdit, že jsou představiteli volného trhu.

Nejde o přehánění. Spojeným státům může trvat jednu generaci, než se jim podaří napravit všechny ekonomické a sociální nerovnosti, vybudovat průmyslovou základu a zreformovat vzdělávací systém.

Eurasie není monolit, nepředstavuje protiamerický blok, ale je ekonomicky větší a žijí zde vzdělanější lidé, kteří dohánějí USA v technologickém rozvoji, tedy v oblasti, ve které USA doposud představují lídra.

S tím, jak se USA zaměřují na pořádek ve svém vlastním domě už započalo eurasijské století.